

ویلیام شکسپیر

امسال چهارصدمین سالمرگ «ویلیام شکسپیر» بزرگترین نمایشنامه‌نویس و شاعر انگلیسی‌زبان است و کشورهای مختلف دنیا از جمله انگلستان در ماه آوریل برنامه‌های متعددی را برای گرامیداشت این مناسبت ترتیب دادند.

امسال چهارصدمین سالمرگ «ویلیام شکسپیر» بزرگترین نمایشنامه‌نویس و شاعر انگلیسی‌زبان است و کشورهای مختلف دنیا از جمله انگلستان در ماه آوریل برنامه‌های متعددی را برای گرامیداشت این مناسبت ترتیب دادند.

به گزارش ایسنا؛ «ویلیام شکسپیر» خالق شاهکارهایی چون «مکبث»، «اتللو» و «هملت» 23 آوریل 1616 درگذشت، درست یک روز پس از مرگ «میگوئل دو سروانتس» نویسنده بزرگ اسپانیایی و خالق اثر حماسی «دون کیشوت». بنابراین امسال علاوه بر چهارصدمین سالگرد درگذشت «شکسپیر»، 400 سال نیز از مرگ «سروانتس» می‌گذرد.

با این‌که ادبیات‌دوستان و مسئولان فرهنگی 400 سال برای بزرگداشت «سروانتس» وقت داشتند، به نظر می‌رسد امسال حتی در اسپانیا هم «شکسپیر» بیشتر از خالق «دون کیشوت» جدی گرفته شده است. در انگلیس به مناسبت چهارصدمین سالگرد این نویسنده اسپانیایی نمایشی اقتباسی از «دون کیشوت» به روی صحنه رفت. جای تعجب دارد که موسسه «سروانتس» اسپانیا شور و اشتیاق فراوانی برای این مناسبت از خود نشان نداده و تنها با ترتیب دادن یک کنسرت، نمایشگاه و سخنرانی به این چهره مهم ادبی ادای احترام کرده است.

اما برگزار شدن یا نشدن مراسمی درخور «سروانتس» نقشی در بزرگی تاثیری که او بر ادبیات قرن‌های بعد گذاشته، نخواهد داشت. «سروانتس» را می‌توان «پدر رمان» لقب داد، او پدر پیشگامانی است که سبک‌های مختلفی را در ادبیات بنیان نهادند: رمان انگلیسی (از طریق «دنیل دفو»)، رمان کمدی (از طریق «هنری فیلدینگ»)، رمان فراداستانی (از طریق «هوارد استرن»)، رمان آلمانی (از طریق «گوته»)، رمان دوران شکوفایی ادبیات آمریکای لاتین (از طریق «خورخه لوییس بورخس») و شاید رمان تاریخی (از طریق «والتر اسکات»).

داستان‌های چندصدایی و دایره‌المعارفی با «سروانتس» شروع شدند و ریشه کمدی‌های متشکل از دو شخصیت متضاد را می‌توان در حضور شوالیه و «سانچو پانزا» در کتاب ماندگار او جست‌وجو کرد.

علاوه بر این می‌توان به آثاری از نویسندگان برجسته اشاره کرد که هر یک به نحوی به «سروانتس» مدیون هستند: «لرد بایرون» (دون ژوان)، «چارلز دیکنز» (روزنامه پیک‌ویک)، «هرمن ملویل» (موبی دیک)، «فئودور داستایوفسکی» (ابله)، «مارک تواین» (هاکلبری فین) و «گوستاو فلوربر» (مادام بوواری).

شاید این آخری کمی دور از ذهن باشد اما «فلوربر» در کودکی کتاب «سروانتس» را خوانده بود و در این باره گفته است: همه ریشه‌های من در آن کتاب هستند، هرچا که هسته درونی‌ام را جست‌وجو می‌کنم، به «دون کیشوت» می‌رسم.

به گزارش گاردین، تاثیر این نویسنده اسپانیایی حتی بر نویسندگان قرن بیست‌ویکم مشهود است؛ «روبرتو بولانیو» یکی از آن‌هاست که می‌گوید: تمام نویسندگانی که به زبان اسپانیایی می‌نویسند، یا تحت تاثیر «سروانتس» هستند یا بهتر است باشند.

اما تنها خالق «دون کیشوت» نیست که نامش در سایه «شکسپیر» بزرگ قرار گرفته، «ویلیام وردزورث» از مهم‌ترین شاعران دوره رمانتیک ادبیات انگلیسی هم در یکی از روزهای میانی ماه آوریل چشم از جهان فرو بست. «وردزورث» که به همراه «سموئل تیلور کولریج» از پررنگ‌ترین چهره‌های ادبی قرن خود در انگلیس بودند، 13 آوریل سال 1853 درگذشت.

سومین چهره ادبی پنهان‌شده در سنگینی نام «شکسپیر»، «روپرت بروک» شاعر قرن بیستمی است که سال 1915 درست در همان روز مرگ «شکسپیر»، روی در نقاب خاک کشید.

«توماس تیکل» نویسنده انگلیسی هم 21 آوریل سال 1740 درگذشت. او از نویسندگان قرن هجدهم بود.

اگر به سراغ نویسندگان متولد در این روزها برویم این فهرست طولانی‌تر هم می‌شود؛ «شارلوت برونته» از نویسندگانی است که بین 21 تا 25 آوریل به دنیا آمد. خالق «جین ایر» امسال دویستمین سالگرد تولدش را در روز 21 آوریل جشن گرفت.

نمونه‌های دیگری از این همزمانی را می‌توان در سالروز تولد «هنری فیلدینگ»، «ولادیمیر ناباکوف»، «آنتونی ترولوپ»، «والتر دو لا مر» و «هالدور لاکسنس» نویسنده ایسلندی برنده نوبل مشاهده کرد. در آخر باید اشاره کرد «مادام دو استیل»، نویسنده پیشگام آلمانی که لقب «اولین زن مدرن» را از آن خود کرده، هم 22 آوریل دویست و پنجاهمین سالروز تولدش را جشن گرفت.